

Η υπογεννητικότητα απειλεί την οικονομία

Η ΕΛΛΑΔΑ καταλαμβάνει την πρώτη θέση ως χώρα «υψηλού κινδύνου», σύμφωνα με έκθεση της Ε.Ε.

Του ανταποκριτή μας
στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

Το οξύτερο πρόβλημα στην Ευρώπη αντιμετωπίζει η Ελλάδα λόγω της γήρανσης του πληθυσμού της, η οποία αναμένεται να οδηγήσει ήδη από την ερχόμενη δεκαετία σε μείωση του πληθυσμού, κατακρήμνιση του ρυθμού ανάπτυξης και εκτίναξη των κοινωνικών δαπανών, με ό,τι συνεπάγεται αυτό για ένα ήδη προβληματικό δημοσιονομικό τοπίο, η εξυγίανση του οποίου καθίσταται πλέον «υπέρτατη ανάγκη».

Δημόσια οικονομικά

Συγκεκριμένα, έκθεση περί της βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών, που δημοσιοποίησε χθες στις Βρυξέλλες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατατάσσει τα κράτη-μέλη αναλόγως του δημοσιονομικού κινδύνου που αντιμετωπίζουν από τη γήρανση του πληθυσμού τους και στην κατάταξη αυτή η Ελλάδα καταλαμβάνει την πρώτη θέση ως χώρα «υψηλού κινδύνου», χαρακτηρισμό τον οποίο μοιράζεται με την Κύπρο, την Τσεχία, την Ουγγαρία, την Πορτογαλία και τη Σλοβενία.

Στην καλύτερη θέση, αντιθέτως, βρίσκονται η Αυστρία, η Δανία, οι τρεις Βαλτικές Χώρες, η Ολλανδία, η Πολωνία και η Σουηδία που χαρακτηρίζονται ως «καμλού» αλλά επ' ουδενί μηδενικού κινδύνου. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που καμία ευρωπαϊκή χώρα δεν μπορεί να αποφύγει.

Αρκεί ίσως να σημειωθεί ότι κατά τους υπολογισμούς της Επι-

Μέση αύξηση δημοσίων δαπανών λόγω της γήρανσης του πληθυσμού

Ζώνη του Ευρώ (% ΑΕΠ 2005-2050)

	Συντάξεις	Περιθαλψη	Επιδόματα ανεργίας	Σύνολο
Βέλγιο	4,2	1,9	-0,9	6,0
Γερμανία	2,5	1,1	-0,2	2,9
Ελλάδα	10,3	1,5	-0,2	11,6
Ισπανία	6,9	-	-	6,9
Γαλλία	1,9	2,4	-	4,3
Ιρλανδία	6,1	2,7	-0,4	9,4
Ιταλία	0,5	0,9	-0,1	1,3
Λουξεμβούργο	6,5	-	-	6,5
Ολλανδία	3,1	3,2	-	6,3
Αυστρία	-0,8	1,2	0,0	0,5
Πορτογαλία	8,6	1,1	-0,1	10,4
Φινλανδία	2,7	1,8	-	5,3

-- Δεν υπάρχουν στοιχεία

τροπής, το μέσο δημόσιο χρέος στην Ένωση θα εκτιναχθεί από 63% το 2005 σε 200% το 2050, ενώ η πλήρης επίτευξη των στόχων θα αποφέρει αύξηση του σε μόλις... 80%. Το δε 2050 αναμένεται να αντιστοιχούν στην Ευρώπη δύο εργαζόμενοι για κάθε συνταξιούχο.

Αύξηση δαπανών

Η Ελλάδα, διαπιστώνει η έκθεση την οποία παρουσίασαν οι Επίτροποι Οικονομικών, Χοακίν Αλμούνια και Κοινωνικών Υποθέσεων, Βλάντιμιρ Σπίντλα, μέχρι το 2050 και μόνον λόγω της γήρανσης του πληθυσμού της, θα αντιμετωπίσει σχεδόν 12% μέση αύξηση των δαπανών για συντάξεις και περιθαλ-

ψη, ποσοστό διπλάσιο από εκείνο των περισσότερων κρατών-μελών, με λιγότερους από δύο εργαζόμενους να αντιστοιχούν, στατιστικά, σε κάθε συνταξιούχο, αναλογία που επίσης είναι από τις χειρότερες στην Ένωση. Όλα αυτά δε με ένα μέσο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ περιορισμένο σε 1,6% ετησίως την περίοδο 2011 - 2030 και σε μόλις 0,8% ετησίως την περίοδο 2031 - 2050.

Για την Ελλάδα, όπως και την Ευρώπη, το σημαντικότερο ίσως που προκύπτει από την έκθεση είναι πως δεν αρκεί για την αντιμετώπιση της κατάστασης, ο περαιτέρω περιορισμός του κόστους των ασφαλιστικών

συστημάτων. Αν και απαραίτητες, οι μεταρρυθμίσεις στο μέτωπο αυτό, από τον έλεγχο των συντάξεων μέχρι τον περιορισμό της πρόωρης συνταξιοδότησης και την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης, θα πρέπει, για να αποδώσουν, να συνδυασθούν με σειρά άλλων μέτρων, δημοσιονομικού, οικονομικού αλλά και κοινωνικού χαρακτήρα ώστε να μπορέσουν αυτά να αντεπεξέλθουν καλύτερα στην πρόκληση.

Εξυγίανση

Ετσι, επισμαίνει η Επιτροπή την «υπέρτατη ανάγκη» για έγκαιρη εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών ώστε να απελευθερωθούν πόροι που σήμερα απορροφά η εξυπηρέτηση του χρέους και, κυρίως να εκτονωθούν οι ανοδικές πιέσεις στα επιτόκια...

Προσθέτει όμως και τη στήριξη των οικογενειών ώστε να απο-

κτούν αυτές «όσα παιδιά επιθυμούν», τη βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας, την αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης των γυναικών και των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας αλλά και την «αξιοποίηση των θετικών συνεπειών της μετανάστευσης για την αγορά εργασίας».

Ειδικά για τη μετανάστευση, πάντως, ο Αλμούνια παρατήρησε χθες, στη συνέντευξη Τύπου με την οποία παρουσίασε την έκθεση ότι στην πράξη οι μετανάστες, σχεδόν 40 εκατομμύρια πανευρωπαϊκά το 2050, απλώς μεταθέτουν το πρόβλημα, δεν το επιλύουν, καθώς κάποτε θα έρθει η ώρα να συνταξιοδοτηθούν και αυτοί.

Ετσι, όπως το έθεσε ο ίδιος ο Αλμούνια, τα τελευταία χρόνια «έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος όμως είναι σαφές ότι δεν επαρκεί και τα χρονικά περιθώρια στενεύουν»...

Η Ελλάδα, διαπιστώνει η έκθεση, μέχρι το 2050 και μόνον λόγω της γήρανσης του πληθυσμού της, θα αντιμετωπίσει σχεδόν 12% μέση αύξηση των δαπανών για συντάξεις και περιθαλψη.